

Fiskeri og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Regulering av fisket etter torsk nord for 62 grader nord med konvensjonelle redskaper – høringsuttalelse

Det vises til høringsnotat av 23. juli 2007.

Høringsnotatet gir en gjennomgang av de siste års torskereguleringer og relevante problemstillinger tilknyttet dagens regulering. Det trekkes på denne bakgrunn frem tre alternative løsninger for den konvensjonelle flåten under 11 meter, hvorav departementet anbefaler alternativ 3. Forslaget innebærer lik maksimalkvote for alle fartøy med hjemmelslengde under 11 meter, men med ulik garantert kvoteandel ut fra fartøyets kvotefaktor. Overreguleringsgraden knyttes dermed til hjemmelslengden. For flåten over 11 meter foreslår departementet at kvotetildelingen utelukkende baserer seg på hjemmelslengden og den korresponderende kvotefaktoren. Overregulering forutsettes forbeholdt fartøygruppen under 11 meter.

Departementets forslag innebærer en gjeninnføring av konkurransefiske i flåten under 11 meter ved at deler av kvoten gis som et maksimalkvotetillegg, og redusert driftsgrunnlag for de fleste lengdegrupper i kystflåten sett i forhold til en totalkvote på 2008 nivå. Dette som følge av at den garanterte kvoteandelen går ned, samt redusert overregulering for fartøy over 11 meter som en konsekvens av innførte strukturordninger.

Slik høringsnotatet viser har det siden torskefisket ble kvoteregulert i 1990 vært utprøvd en rekke ulike reguleringsmodeller. Den stadige omleggingen av reguleringene med der tilhørende varierende kvoteutslag for den enkelte, har medført stor grad av usikkerhet for næringsaktørene, gitt ustabile rammevilkår og variable økonomiske utslag. Det har i tillegg medført en rekke uheldige tilpasninger som igjen har fått konsekvenser for senere reguleringer.

Siden 2007 har flåten vært inndelt i reguleringsgrupper etter faktisk lengde og gruppeknoten fastsatt etter antallet kvotefaktorer i gruppen. Mens hjemmelslengden har vært avgjørende for fartøyets grunnkvote har overreguleringen vært bestemt av den faktiske lengden. Dette systemet har premiært fartøy med faktisk lengde lavere enn hjemmelslengden, mens fartøy med større faktisk lengde enn hjemmelslengden har fått redusert driftsgrunnlag.

Norges Kystfiskarlag har tidligere krevd en opprydding i reguleringene for flåten under 15 meter basert på en endelig skjæringsdato for kvote etter faktisk lengde og tette skott for overføring av kvoter fra små til store fartøy. Det er sterkt beklagelig at en slik opprydding aldri ble gjennomført og at det i stedet ble innført strukturering ned til 11 meter og en endring av lengdeinndelingen med ny grense på 11 meter. Norges Kystfiskarlag tar imidlertid til

etterretning at denne endringen er gjennomført, og at departementet på denne bakgrunn forutsetter videre regulering basert på hjemmelslengde. Ut fra denne forutsetningen vil Norges Kystfiskarlag påpeke følgende:

- Norges Kystfiskarlag kan ikke akseptere en reguleringsendring som innebærer redusert driftsgrunnlag for kystflåten. Det må videre legges til rette for et reguleringsystem som ikke premierer centimetertilpasninger på den måte som i dag gjør seg gjeldende. Dagens reguleringsregime med grunnkvote etter hjemmelslengde og overregulering etter faktisk lengde kan ikke videreføres da det vil presse fartøy med større faktisk lengde enn hjemmelslengden så langt ned i kvote at det vil true videre eksistensgrunnlag. Dette samtidig som fartøy med lavere faktisk lengde enn hjemmelslengden gis et til dels urimelig høyt kvotegrunnlag sammenlignet med fartøy med lik hjemmels- og faktisk lengde.
- Gjeninnføring av maksimalkvoter for fartøy under 11 meter slik departementet foreslår vil innebære at det legges opp til et kappfiske på deler av kvotegrunnlaget. I verste fall vil en slik regulering bli en mekanisme som fremkaller overkapasitet som følge av at det oppstår angst for ikke å få sin del av en gitt maksimalkvote. Dette vil være svært uheldig i en situasjon med høy gjeldsbelastning i flåten. Samtidig vil en slik omlegging påvirke driftsmønsteret ved at den minste flåten tvinges til å starte torskefisket tidligere på vinteren langs Troms og Finnmarksysten, noe som igjen vil ramme fiskemottakene lenger sør. En slik regulering vil videre utgjøre en trussel mot kvalitet og sikkerhet. Norges Kystfiskarlag anbefaler derfor at hele kvotegrunnlaget som i dag må være garantert.
- For fartøy med hjemmelslengde over 11 meter vil en kvotenedgang være direkte relatert til kapasitetsøkning som følge av innførte strukturordninger, med den følge at overreguleringen går ned. Dette er sterkt beklagelig sett fra Norges Kystfiskarlags ståsted. Med signaler om økt totalkvote i 2009 vil Norges Kystfiskarlag advare mot å nedjustere overreguleringen i den grad som departementets forslag legger opp til. For flåten er det kvotestørrelse ved årets begynnelse som er avgjørende for driftsplanleggingen og dermed muligheten til å nyttegjøre seg tilgjengelig kvantum. En høyere overregulering er derfor klart å foretrekke fremfor eventuelle refordelinger ut over året. Overreguleringen må derfor settes så høyt fra årets begynnelse at den tar tilstrekkelig høyde for den forventede økningen i totalkvoten, fremfor at kvoteøkningen gir seg utslag i (gjentatte) refordelinger ut over året. En overregulering på kun 3% som departementet antyder vil i så måte innebære et alt for lavt nivå. Norges Kystfiskarlag er også skeptisk til at departementet ønsker å redusere overreguleringen for de minste fartøyene til tross for signaler om økt totalkvote. Det vises i den forbindelse til at tilgjengeligheten på torsk i 2008 har vært sjelden god, og at dette har hatt betydning for kvoteutnyttelsen inneværende år.
- På bakgrunn av endringer i flåtestruktur, endret lengdeinndeling i Finnmarksmodellen og at strukturordningene i gruppen 11-15 meter foreløpig har fungert bare i ett år vil Norges Kystfiskarlag advare mot innføring av kun to reguleringsgrupper – tilsvarende over og under 11 meter. Det er foreløpig for tidlig å fastslå konsekvensene av innført strukturering ned til 11 meter, og inntil dette er nærmere klarlagt anbefales det at gruppeinndelingen holdes uforandret. Det vises samtidig til at 2008 har vært et spesielt år med uvanlig god tilgjengelig, noe som igjen har påvirket kapasiteten. Det vil derfor ikke være riktig å trekke konklusjoner i forhold til lengdeinndelingen på bakgrunn av erfaringene fra 2008 alene.

Konklusjon – Forslag til regulering:

Norges Kystfiskarlag ønsker en differensiert flåtestruktur i størst mulig grad basert på faktisk lengde. Basert på departementets forutsetning om å legge hjemmelslengde til grunn vil Norges Kystfiskarlag imidlertid be om at følgende punkter danner grunnlag for reguleringen av torskefisket i 2009:

- 1. Norges Kystfiskarlag anbefaler at alle fartøy i kystflåten gis garanterte fartøykvoter i henhold til sin hjemmelslengde.*
- 2. Det forutsettes fastsatt lik overregulering for alle fartøy innenfor hver av de to reguleringsgruppene under 11 meter og 11 til 15 meter.*
- 3. Det må fastsettes en ufravikelig sperregrense på 15 meter faktisk lengde som sikrer at fartøy over 15 meter ikke kan kjøpe kvoter med hjemmelslengde under 15 meter. Dette for å stanse flyten av kvantum fra små til større fartøy. Uten en slik sperregrense vil hjemmelslengdeordningen ikke være i stand til å ivareta hensynet til en differensiert flåtestruktur. Innføring av sperregrense vil derfor måtte være en forutsetning for en regulering basert på fartøyets hjemmelslengde. For å sikre likeverdige konkurransevilkår forutsettes det videre at de fartøy som i dag har faktisk lengde over 15 meter og hjemmelslengde under 15 meter ikke får ta del i eventuelle refordelinger.*
- 4. Det bes fastsatt en ufravikelig sperregrense på 21 meter faktisk lengde, der spesielt den frie fartøyutformingen i kystflåten gjør det vesentlig å sikre at kvantum ikke overføres mellom lengdegruppene.*

Overnevnte reguleringsforslag vil innebære en vesentlig forenkling sammenlignet med gjeldende regulering og ivaretar hensynet både til de med lik- og de med ulik hjemmelslengde i forhold til faktisk lengde. Unntaket er eksisterende fartøy med faktisk lengde over 15 meter og hjemmelslengde under 15 meter som ikke vil kunne ta del i eventuelle refordelinger. Samlet sett vil disse imidlertid komme bedre ut enn ved gjeldende regulering i og med at fartøykvoten vil øke.

Norges Kystfiskarlag vil komme tilbake med nærmere innspill vedrørende reguleringen av åpen gruppe før fastsettelsen av neste års reguleringer.

Med vennlig hilsen
Norges Kystfiskarlag

Håvard Jacobsen
Daglig leder

Hilde Rødås Johnsen
saksbehandler